

FREDET I VESTRE MELUM fra Askeladden

Bufjellommen

Hulen er NØ-vendt. Bunnen er oppfylt med jordholdig sand (Kaolinleire, svært uren), og heller nokså sterkt mot åpningen. Lengst inne blir bunnen mer horisontal. I åpningen er utgravd et krater, d 1-1,5m, dybde 0,5m, sikkert fra nyere tid. Hulens dybde 9m, br i åpningen 3m, br lengst inne 3m, h i åpningen 2,5m, h lengst inne 3m. Påvist av Sigurd Haugan, 254/3,5 og Signe og Lars Gjærum, 257/1, 3726 Mælum. Hulen har vært et yndet tilfluktssted for den yngre generasjon, og mange skal ha forsøkt å grave der, visstnok uten resultater.

Høyset

Langaktig røys, trolig opprinnelig rund. Klart markert, bygget av bruddstein. Noe utrast i Ø og SV. Ujevn og utkastet i toppen der det er flere grunne søkk, men ikke tegn til krater. Noen store blokker i dagen i V- og N-kant. L Ø-V 10m, br 7m, h 0,5m. Røysa ble påvist av Sigurd Haugan, 3726 Mælum.

Stavdal

Ved pløying og harving har eieren, Audun Ølmheim, lagt merke til et steinrikt felt i et ellers steinfritt jorde. Steinene er stort sett av knyttnevestørrelse. Områdets d 4m, h var nokså utydlig. Steinsamling. Mulig fornminne ?

Høgåskollen

På et åpent, svakt S-hellende platå som faller bratt av i S-V, i en liten senkning i berget: Langaktig steinsamling, orientert NV-SØ. Uklart markert, bestående av middels stor bruddstein. Røysa er sterkt utrotet i NV og SØ. Furu i V-kant. L 4m, br 2m, h 0,2m. Røysa er usikker som fornminne. Nok nyere tid.

Storhaugjordet

På "Storhaugjordet" 30m Ø for "Lillehaug" (2016 R02), i dyrket mark: Rund, flat forhøyning. Den er utpløyd og uklart markert. D 40m, h 1m. Navnet "Stavhaugjordet" kan tyde på at det kanskje har vært en gravhaug her.

Stavdal

Rundhaug. Klart markert unntatt i V der den går i ett med åkerreina. Steinblandet. Haugen synes urørt, men i ØNØ går et hakk inn i haugen i 2m's lengde. Haugen er bevokst med lauvkratt. D 7m, h 0,7m.

Lillehaug

Kilevann er oppdemt 1m. På en odde i Stavadalsundet: Flat haug. Uklart markert, tydelig i terrenget. Den består hovedsakelig av jord, og er meget utpløyd da den ligger på et jorde som nå brukes som beitemark. Haugen er grasbevokst, men det står noe kratt i vannkanten i NV og NØ. D 37m, h 2m. Kan muligens være noe tvilsom som fornminne.

Storknatten ved Kilevannet i Melum

Bygdeborlokalitet med to tydelige murer mot vest-nordvest. Dobbeltmurer. Mur I: ca 30 meter lang. Tydelig mur, utrast. Bygd opp av bruddstein, små og store. Noen store blokker på toppen ved kanten av fjellhulle. Høyde 30-100 cm, bredde 150-200 cm. Videre sørover i samme høyde spredte mur/steinbyggings rester over en utstrekning på 75 meter. Mur II: 35-40 meter lang, sammenrast. Bredde opptil 3 m, høyde 30-100 cm. Bygd opp av løftetunge bruddstein samt enkelte steinblokker som sansynligvis er naturlige. Sørøst for muren ligger flere potensielle murer, men pga mye ur/stein så er de vanskelig å skille ut.

Oleskås

Funn av 6, mulig 8 murer. Mur 1: 12-15 m mur. utrast, delvis ødelagt av traktorkjøring. Mur 2: 5 m mur, 50 cm høy. Laget av bruddstein. Mur 3: 7 m. 30 cm høy. Mur 4: 1,3 m høy, 2 m bred. Ligger i skar på 3 meter og sperrer dette. Godt synlig nedenfor fra lia. Mur 5: 10 m lang, sperrer i skar. Mur 6: 20 m fra mur 1. 3-4 m lang. Ødelagt av traktorbruk, vanskelig å se. Mur 7: Mulig sperremur i skar vest for mur 1-6. Mur 8: Mulig sperremur vest for mur 1, sperrer skar på vestsiden av liten høyde. Mur 7 og 8 vil da ha sperret ferdsele forbi bygdeborgen.